

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

ҚАЗАҚСТАН-АМЕРИКАНДЫҚ ЕРКІН УНИВЕРСИТЕТІ

**МАГИСТРЛІК ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУ, ЖАЗУ ЖӘНЕ ҚОРҒАУ ТӘРТІБІ
ТУРАЛЫ ҮЛГІЛІК ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

ӨСКЕМЕН ҚАЛАСЫ, 2021 ж.

1. НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР

Магистрлік жобаны дайындау, жазу және қорғау тәртібі туралы Әдістемелік ұсынымдарды әзірлеу кезінде мынадай нормативтік құжаттар пайдаланылды:

1. Қазақстан Республикасының 27.07.2007 ж. № 319-III "Білім туралы" Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен).

2. Қазақстан Республикасының 18.02. 2011 ж. №407-IV "Ғылым туралы" Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен).

3. "Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің Үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығына 5-қосымшаға сәйкес жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (өзгерістермен және толықтырулармен).

4. Білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптары және оларға сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесі. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бұйрығы.

5. Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру Қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығы. (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылы 16 қазанда № 17554 тіркелді).

6. Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы). Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылы 1 қарашада № 17669 болып тіркелді. (2020 жылғы 5 мамырдағы № 182 өзгерістермен).

Жалпы ережелер

Магистрлік жоба - таңдаған білім беру бағдарламасының өзекті мәселесінің қолданбалы міндетін шешуге мүмкіндік беретін теориялық және (немесе) эксперименттік нәтижелерді қамтитын дербес зерттеу болып табылатын бейіндік магистратура магистрантының бітіру жұмысы.

Магистрлік жоба:

1) магистрлік жоба қорғалатын білім беру бағдарламасының негізгі мәселенамасына сәйкес келуі;

2) ғылымның, техниканың және өндірістің қазіргі заманғы жетістіктеріне негізделуге және нақты тәжірибелік ұсынымдарды, басқарушылық міндеттердің дербес шешімдерін қамтуға тиіс;

3) озық ақпараттық технологияларды қолдана отырып орындалуға тиіс;

4) негізгі қорғалатын ережелер бойынша эксперименттік-зерттеу (әдістемелік, тәжірибелік) бөлімдерін қамтуға тиіс.

Магистрлік жобаны магистрант дербес және жеке өзі орындайды, онда көпшілік алдында қорғауға ұсынылған жаңа ғылыми нәтижелер мен ережелердің жиынтығы болуы керек. Ғылыми жұмыс ретінде магистрлік жоба ішкі бірлікке ие болуы керек және магистранттың ғылымға қосқан жеке үлесін көрсетуі керек.

Магистрант ұсынған жаңа шешімдер белгілі шешімдермен салыстырғанда қатаң дәлелденіп, сыни тұрғыдан бағалануы керек. Қолданбалы мәні бар жобаларда алынған ғылыми нәтижелерді тәжірибелік пайдалану туралы мәліметтер келтіріледі.

Магистрлік жоба мазмұнының негізі жаңа фактілерді, құбылыстарды және заңдылықтарды сипаттауды, сондай-ақ бұрын белгілі болған ақпаратты басқа ғылыми тұрғыдан немесе мүлдем басқа қырынан жалпылауды қамтитын жаңа материал болуы тиіс. Осыған байланысты, мұндай материалда бар көзқарастар мен идеяларды қайта қарауға байланысты пікірталас сұрақтары болуы мүмкін. Магистрлік жобаның мазмұны келтірілген ережелердің төлдаралық, бірегейлік және қайталанбас талаптарына сәйкес келуі керек.

Магистрлік жобаның мазмұнын баяндау нысаны логикалық ойлау құралдарын белсенді қолданумен, сондай-ақ пайымдардың дәлелділігімен және келтірілген деректердің дәлдігімен сипатталуы тиіс. Материалдың стилистикалық дизайны сөйлеудің ғылыми стилінің ерекшеліктерімен анықталуы керек, оның басты ерекшелігі-ғылыми танымның ерекшелігінен туындайтын объективтілік.

Магистрлік жоба қолжазба түрінде мемлекеттік, орыс немесе ағылшын тілдерінде ұсынылады.

Магистрлік жобаны орындаудың негізгі кезеңдерін бөліп көрсетуге болады:

- 1) тақырыпты таңдау, ғылыми жетекшіні тағайындау;
- 2) ғылыми жетекшімен жұмыс жоспарын келісу;
- 3) магистрлік жобаға қойылатын талаптарды зерделеу;
- 4) проблема бойынша әдебиетті зерделеу, зерттеудің мақсаттарын, міндеттерін және әдістерін айқындау;
- 5) тақырыпты тікелей әзірлеу;
- 6) алынған нәтижелерді жинақтау;
- 7) магистрлік жобаны рецензиялау;
- 8) магистрлік жобаны қорғау және бағалау.

Магистрлік жоба тақырыбын таңдау және ғылыми жетекшіні тағайындау

Магистрлік жобаның тақырыбы білім беру бағдарламасы бойынша ғылымның қазіргі жағдайына сәйкес келетін өзекті болуы тиіс және шығарушы кафедраларды зерттеу бағытымен байланысты болуы тиіс.

Магистранттарға тақырыптар тізімінен тақырыпты таңдау құқығы беріледі, ол шығарушы кафедраның отырысында қаралады және университеттің Ғылыми кеңесінде бекітіледі.

Магистрлік жобалар тақырыптарының жалпы тізбесі жыл сайын кемінде 30% - ға жаңартылып отыруы және магистранттарға қолданбалы ғылыми зерттеулер бағдарламалары бойынша шығарушы кафедра орындайтын ғылыми жобалар шеңберінде зерттеулер дайындау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

Магистрант ғылыми жетекшінің көмегімен магистрлік жобаның тақырыбын таңдайды. Магистрант өз тақырыбын оны әзірлеудің орындылығын қажетті негіздеумен ұсына алады.

Магистрлік жобаның тақырыбын таңдағанда, оны терең пысықтау үшін салыстырмалы түрде тар жоспардың міндетін алған жөн.

Тақырыпты таңдауда айтарлықтай көмек арнайы мерзімді басылымдардағы аналитикалық шолулармен және мақалалармен танысу, сонымен қатар ғылымда әлі де аз зерттелген маңызды мәселелерді анықтауға болатын тәжірибешілермен әңгімелер мен кеңестер береді.

Магистрлік жобаның тақырыбы Ғылыми кеңестің шешімі негізінде университет Президентінің бұйрығымен магистрантты қабылдағаннан кейін екі ай ішінде бекітіледі.

Қорғаудан кемінде 2 (екі) ай бұрын ғылыми жетекшінің дәлелді қорытындысы және кафедра отырысының шешімі негізінде магистрлік жобаның тақырыбын түзетуге жол беріледі. Магистрлік жоба тақырыбын қайта бекіту Ғылыми кеңес отырысында қаралады және университет Президентінің бұйрығымен бекітіледі.

Магистрлік жобаны басқару үшін ғылыми жетекші тағайындалады - "ғылым кандидаты" немесе "ғылым докторы" немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейін бойынша доктор" ғылыми дәрежесі немесе "философия докторы (PhD)" академиялық дәрежесі немесе "бейін бойынша доктор" немесе "философия докторы (PhD)" дәрежесі бар оқытушы, ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілі кемінде үш жыл, ғылыми қызметтің негізгі нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын ғылыми басылымдар тізбесіне енгізілген басылымдарда соңғы бес жыл ішінде 5 ғылыми мақаланың авторы болып табылатын, сұратылып отырған бағыттың бейініне сәйкес келетін "бейін бойынша доктор";, Білім және ғылым саласындағы уәкілетті орган бекіткен және JCR (ТҚЖ) деректері бойынша импакт-факторы бар немесе Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index немесе Arts and Humanities Citation Index Web of Science Core Collection (Вэб оф Сайнс Кор) базаларының бірінде индекстелетін халықаралық рецензияланатын ғылыми журналда 1 ғылыми мақала Scopus (Скопус) деректер базасында citescore (СайтСкор) бойынша 25-тен кем емес процентиль көрсеткіші.

Ғылыми басшылықты жүзеге асыру құқығын растайтын құжаттар болған кезде басқа университеттерден ғылыми жетекшілерді тағайындауға жол беріледі.

Магистрлік жобаны басқару үшін біліктілігі магистрантты даярлау бағытына сәйкес келетін консультанттарды тартуға болады, ал бағыттар тоғысында орындалатын магистрлік жоба үшін ғылымның байланысты саласы бойынша ғылыми консультанттарды тартуға болады.

Магистранттардың ғылыми жетекшілерінің кандидатуралары Ғылыми кеңестің шешімі негізінде университет Президентінің бұйрығымен қабылданғаннан кейін екі ай ішінде бекітіледі.

Қажет болған жағдайда Ғылыми кеңес шешімі негізінде ғылыми жетекшіні университет Президентінің бұйрығымен қайта бекітуге болады.

Магистрлік жобаның құрылымы мен оны ресімдеу ережесі

Магистрлік жобаның құрылымдық элементтері болып табылатындар:

- 1) негізгі бет;
- 2) мазмұны;
- 3) Нормативтік сілтемелер (бар болса);
- 4) анықтамалар, белгілер және қысқартулар (бар болса);
- 5) кіріспе;
- 6) негізгі бөлім;
- 7) қорытынды;
- 8) Пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- 9) қосымшалар (бар болса).

Кіріспеді жобаның кіріспе бөлігі, мақсаты, міндеттері, ғылыми жаңалығы мен маңыздылығы, зерттеу әдістері, күтілетін нәтижелер баяндалады.

Кіріспе бөлімде жоба идеясының қысқаша сипаттамасы, оны шешуге бағытталған проблемалар көрсетіледі.

Мақсат қысқаша және нақты баяндалады, жоба тақырыбына сәйкес келуі, қол жетімді болуы және жобаны іске асыру нәтижесінде күтілетін шешімнің сипатын көрсетуі

тиіс. Мақсаттың мазмұны зерттеу нәтижесінде жауап беру керек негізгі сұрақты көрсетуі керек.

Жобаның міндеттері. Бұл бөлімде логикалық өзара байланысты, дәйекті міндеттер арқылы жобаның мақсатына жету әдісі сипатталған. Қойылған міндеттердің тізбесі келтіріледі.

Жобаның ғылыми жаңалығы мен маңыздылығы. Бөлім мынадай ақпаратты қамтуы тиіс:

1) жобаны әзірлеудің алғышарттары (болған жағдайда жобаның тақырыбына қатысты алдын ала нәтижелер және (немесе) өтінім беруші бұрын алған нәтижелер көрсетіледі);

2) әлемде және Қазақстан Республикасында жүргізілген, зерттелетін тақырыпқа қатысты алдыңғы ғылыми зерттеулерге, білімінің жетіспеушілігіне міндетті түрде шолу жасай отырып, жобаның ғылыми жаңалығын негіздеу және олардың осы жобамен өзара байланысы (мәнмәтінде шолуда пайдаланылған әдебиетке сілтемелер көрсетілуі тиіс, оның толық жазылуы "Библиография" бөлімінде ұсынылуы тиіс). магистрлік жобаның күтілетін нәтижелерін белгілі аналогтармен салыстыру;

3) жоба нәтижелерінің маңыздылығын (әлеуметтік сұранысты және (немесе) экономикалық және индустриялық мүдделілікті, басқа да растайтын деректерді қоса алғанда), жобаның ұлттық және халықаралық ауқымдағы маңыздылығын, оның нәтижелерінің экономиканың, ғылымның және (немесе) қоғамдық қатынастардың тиісті саласын дамыту үшін қолданылуын негіздейтін ғылыми және технологиялық мұқтаждар жатады;

4) жобаның ғылыми-зерттеу жұмыстарының, ғылыми-техникалық әлеуеттің деңгейіне әсері, ғылыми ұйымдар мен олардың ұжымдарының бәсекеге қабілеттілігі, жоба нәтижелерінен күтілетін әлеуметтік және экономикалық тиімділік, күтілетін нәтижеге қол жеткізу үшін қажетті жағдайлар.

Осы бөлімді сипаттау кезінде келесі позициялардың сипаттамасына назар аудару қажет:

1) жоба идеясының қазіргі аналогтарынан түбегейлі айырмашылықтары. Егер зерттеу идеясы немесе нәтижесі әлемде және (немесе) Қазақстанда бұрыннан бар болса, жобаның артықшылықтарын негіздеу қажет;

2) Егер жобаның түпкілікті нәтижесі өнім болса, жоба шеңберінде ұсынылатын өніммен салыстырғанда жобаның пәндік саласында қазіргі уақытта қалыптасқан техника деңгейін сипаттау қажет;

3) Егер жоба өтініш беруші бұрын жүргізген ғылыми зерттеулердің жалғасы болып табылған жағдайда, жобаның бұрын жүргізілген ғылыми зерттеулермен өзара байланысын және оның олардан айырмашылығын нақты және қысқа баяндау қажет.

Зерттеу әдістері. Бөлім келесі ақпаратты қамтиды:

1) жобаның негізгі ғылыми мәселелері мен гипотезаларының сипаттамасы, зерттеу стратегиясы мен тәсілдерінің негіздемесі, жобада қолданылатын зерттеу типтері (сипаттау, корреляциялық және / немесе эксперименттік), зерттеулер жүргізудің дәйектілігі;

2) ең маңызды эксперименттер қысқаша сипаттамасы;

3) қойылған мақсаттарға қол жеткізу тәсілдерінің негіздемесі ретінде жобада пайдаланылатын зерттеу әдістерінің сипаттамасы, олардың жобаның мақсаты мен міндеттерімен өзара байланысы;

4) бастапқы (бастапқы) ақпаратты жинау әдістері, оның көздері және жобаның міндеттерін шешу үшін қолдану, деректерді өңдеу тәсілдері, сондай-ақ олардың анықтығы мен жаңғыртылуын қамтамасыз ету;

5) Зияткерлік меншік құқықтарын ресімдеу және зерттеу нәтижелеріне бөлу шарттары (зияткерлік меншікті қорғаудың қандай тәсілі таңдалатынын көрсету, таңдауды негіздеу қажет).

Күтілетін нәтижелер. Бөлімде зерттеудің негізгі нәтижесі, яғни оның сандық және сапалық сипаттамалары мен іске асыру нысаны көрсетіле отырып, жобаның мақсатына қол жеткізуге сәйкес келетін нәтиже сипатталады. Жобаның мақсаты мен міндеттеріне сәйкес нәтиженің негіздемесі келтіріледі.

Бөлімде *қосымша* көрсетілуі мүмкін:

1) күтілетін нәтижелердің негізгі ғылыми бағыттың және ғылым мен технологиялардың аралас салаларының дамуына әсері;

2) алынған ғылыми нәтижелерді коммерцияландырудың қолданылуы және (немесе) мүмкіндігі;

3) негіздемесімен бірге жоба нәтижелерінің әлеуметтік, экономикалық, экологиялық, ғылыми-техникалық, мультипликативтік және (немесе) өзге де әсерін қамтиды;

4) сапалық және сандық сипаттамалары көрсетілген жобаның басқа да тікелей және жанама нәтижелері.

Негізгі бөлім тараулардан, кіші бөлікшелерден, тармақтар мен тармақшалардан тұрады.

Әр бөлім жаңа беттен басталады. Әр бөлімнің негізгі мәтінінен бұрын таңдалған бағыттың қысқаша сипаттамасы және қолданылған зерттеу әдістерінің негіздемесі бар алғы сөз болуы мүмкін. Әр бөлімнің соңында олар бөлімде келтірілген ғылыми және тәжірибелік нәтижелердің қысқаша мазмұны бар тұжырымдарды тұжырымдайды, бұл жалпы тұжырымдарды қайталама бөлшектерден ажыратуға мүмкіндік береді.

Негізгі бөлім кем дегенде екі тараудан тұрады, олар өз кезегінде кем дегенде екі бөлімнен тұрады:

1) 1 – бөлім - зерттеулердің жалпы тәсілдері мен негізгі әдістерін баяндау, теориялық және (немесе) эксперименттік әзірлемелердің сипаттамасы;

2) 2 – бөлім - зерттеулер нәтижелерін талдау, қорыту, бағалау және тиімділігін айқындау (техникалық-экономикалық, экологиялық және т.б.).

Бірінші бөлімде зерттеу бағытын таңдау негізделеді, есептерді шешу әдістері мен оларды салыстырмалы бағалау келтіріледі, зерттеу жүргізудің жалпы әдістемесі әзірленеді.

Екінші бөлімде магистранттың өз зерттеулерінің нәтижелері баяндалады, ол тақырыпты дамытуға не енгізетіні туралы баяндайды. Магистрант алынған нәтижелердің толықтығы мен дұрыстығын бағалап, оларды басқа авторлардың ұқсас зерттеулерінің деректерімен салыстыруы керек.

Магистрлік жобаның қорытынды бөлімі (қорытынды) жүргізілген зерттеудің негізгі қорытындыларының қысқаша шолуын қамтуы тиіс. Сонымен бірге олар жұмыста алынған ең маңызды ғылыми және тәжірибелік нәтижелерді ұсынады. Қорытындылардың бірінші тармағында мәселенің жай-күйі қысқаша бағаланады. Әрі қарай, тұжырымдар кіріспеді қойылған барлық тапсырмаларға жауаптарды қамтуы керек. Мұның бәрі кіріспеді тұжырымдалған мақсаттарға қол жеткізілгенін дәлелдеуге мүмкіндік береді. Жеке маңызды нәтижелерге назар аудару керек, олардың сенімділігін негіздеу және оларды пайдалануға қатысты ұсыныстар беру керек.

Пайдаланылған дереккөздердің тізімі мәтінде көрсетілген тәртіппен жасалады.

Магистрлік жобаны жазу кезінде магистрант дәйексөз әдебиетке немесе жұмыс зерттеуге арналған идея, қорытынды, тапсырмалар, сұрақтар алынған әдебиетке сілтеме жасауы керек. Соңғы басылымдарға сілтеме жасау керек. Егер олар монография, шолу мақалалары, басқа да көздерден алынған мәліметтерді, материалдарды көп беттермен пайдаланса, онда сілтемеде сілтемелер бар дереккөзден парақтардың, иллюстрациялардың, кестелердің, формулалардың нөмірлерін дәл көрсету керек.

Өзіңіздің дәлелдеріңізді беделді дереккөзге сілтемелермен растау үшін немесе бір немесе басқа баспа жұмысын сыни талдау үшін дәйексөздер беру керек.

Дәйексөз алуға жалпы талаптар:

1) дәйексөз мәтіні тырнақшамен басталып, аяқталады және авторлық жазудың ерекшеліктерін сақтай отырып, дереккөзде көрсетілген грамматикалық түрде беріледі. Басқа авторлар ұсынған ғылыми жолдар жалпы қарама-қайшылықты тудырғандардан басқа тырнақшалармен ерекшеленбейді;

2) дәйексөз толық, авторлық мәтінді өз еркімен қысқартусыз және автордың ойларын бұрмалаусыз болуы тиіс. Дәйексөз алу кезінде сөздерді, сөйлемдерді, абзацтарды өткізіп жіберуге авторлық мәтінді бұрмаламай жол беріледі және үш нүктемен белгіленеді, олар дәйексөздің кез келген жеріне (басында, ішінде, соңында) қойылады. Егер жоғалған мәтіннің алдында немесе артында бөлу белгісі болса, онда ол сақталмайды;

3) Әрбір баға міндетті түрде дереккөзге сілтеме жасалады;

4) мәтіннің едәуір үнемделуін қамтамасыз ететін жанама дәйексөз келтіргенде (айтылғанда, басқа авторлардың ойларын өз сөздерімен баяндағанда) автордың ойларын баяндауда өте дәл болу, оның нәтижелерін бағалауға қатысты дұрыс болу және дереккөзге тиісті сілтемелер беру қажет;

5) Егер келтірілген мәтіннен жеке сөздерге немесе ойларға қатынасты анықтау қажет болса, онда олардан кейін жақшаға леп белгісі немесе сұрақ белгісі қойылады;

6) жұмыстың авторы дәйексөз келтіріп, ондағы кейбір сөздерді бөліп көрсеткенде, арнайы ескерту жасалады, яғни тандауды түсіндіретін мәтіннен кейін нүкте қойылады, содан кейін сызықша қойылады және автордың аты-жөні көрсетіледі, ал ескертудің барлық мәтіні жақшаға сәйкес келеді.

Тізімге енгізілген әрбір әдеби дереккөз магистрлік жобаның қолжазбасында көрініс табуы керек. Егер магистрант қандай да бір қарызға алынған фактілерге сілтеме жасаса немесе басқа авторлардың жұмыстарына сілтеме жасаса, онда ол берілген материалдардың қайдан алынғанын сілтемеде көрсетуі керек. Библиографиялық тізімге магистрлік жобаның мәтінде сілтемелер жоқ және іс жүзінде қолданылмаған жұмыстарды қосуға болмайды.

Қандай да бір себептермен негізгі бөлікке енгізілмейтін қосалқы немесе қосымша материалдар қосымшаға орналастырылады.

Қосымшалар магистрлік жобаның жалғасы ретінде оның келесі парақтарында жасалады. Қосымшаның мазмұнды тақырыпаты болуы керек.

Қосымшаларға мыналар қосылуы мүмкін:

1) аралық математикалық дәлелдер, формулалар және есептеулер;

2) қосалқы немесе сандық деректер кестелері;

3) сынақ хаттамалары мен актілері;

4) сұрау салу сауалнамалары немесе эмпирикалық зерттеулердің басқа да қолданылған түрлері;

5) эксперименттер, өлшеулер және сынақтар жүргізу кезінде қолданылатын аппараттар мен аспаптардың сипаттамасы;

6) магистрлік жобаны орындау процесінде әзірленген ЭЕМ шешетін міндеттердің алгоритмдері мен бағдарламаларының нұсқаулықтарын, әдістемелерін, сипаттамаларын қамтиды;

7) қосымша сипаттағы иллюстрациялар (фотосуреттер) ;

8) магистрлік жобаның нәтижелерін енгізу актілері және т. б.

Қосымшалардың көлемі шектелмейді. Әрбір нақты жағдайда қосымшалардың құрамын магистрант ғылыми жетекшінің келісімі бойынша анықтайды.

Магистрлік жобаны ресімдеу ережесі

Магистрлік жоба 1,5 интервалдан кейін А4 форматындағы ақ қағаз парағының бір жағында компьютер мен принтерді қолдану арқылы жасалуы керек. Қаріптің түсі қара болуы керек, Times New Roman қаріпі, тұрақты, кегль 14.

Мәтін өрістердің келесі өлшемдерін сақтай отырып басылуы керек: оң жағы - 10 мм, жоғарғы жағы - 20 мм, сол жағы – 30 мм және төменгі жағы-20 мм.

Магистрлік жобаның көлемі 40 беттен кем болмауы тиіс.

Әр түрлі гарнитураның қаріптерін қолдана отырып, белгілі бір терминдерге, формулаларға, теоремаларға назар аударудың компьютерлік мүмкіндіктерін пайдалануға рұқсат етіледі.

Басылған мәтіннің сапасы және ДК-ден иллюстрациялар, кестелер, басып шығарулар дизайны олардың нақты ойнату талаптарын қанағаттандыруы керек.

Магистрлік жобаны орындау кезінде жоба бойынша кескіннің біркелкі тығыздығын, контрастын және айқындылығын сақтау қажет. Магистрлік жобада анық, анық емес сызықтар, әріптер, сандар мен белгілер болуы керек.

Магистрлік жобадағы тегі, ұйымның атауы, өнімнің атауы және басқа да тиісті атаулар түпнұсқа тілінде берілген.

Тиісті атауларды транслитерациялауға және ұйымдардың атауларын түпнұсқа атауын қоса отырып (бірінші аталған кезде) жоба тіліне аударуға жол беріледі.

Магистрлік жобаны құру

"Мазмұны", "Нормативтік сілтемелер", "Анықтамалар", "Белгілер мен қысқартулар", "Кіріспе", "Қорытынды", "Пайдаланылған дереккөздер тізімі", "Қосымша" құрылымдық элементтерінің атаулары жұмыстың құрылымдық элементтерінің тақырыптары болып табылады. Құрылымдық элементтерді қалың қаріппен таңдау керек.

Магистрлік жобаның негізгі бөлігін бөлімдерге, бөлімшелерге және тармақтарға бөлу керек. Қажет болған жағдайда тармақтар тармақшаларға бөлінуі мүмкін. Магистрлік жобаның мәтінін тармақтар мен тармақшаларға бөлу кезінде әрбір тармақта аяқталған ақпарат болуы қажет.

Бөлімдердің, кіші бөлімдердің тақырыптары болуы тиіс. Элементтер, әдетте, тақырыптарда жоқ. Тақырыптар бөлімдердің, кіші бөлімдердің мазмұнын нақты және қысқаша көрсетуі керек.

Бөлімдердің, кіші бөлімдердің және тармақтардың тақырыптары абзац шегінісінен бас әріппен, соңында нүктесіз, астын сызусыз басылуы керек.

Егер тақырып екі сөйлемнен тұрса, олар нүктемен бөлінеді.

Магистрлік жобаның беттерін нөмірлеу

Магистрлік жобаның беттері зерттеудің бүкіл мәтіні бойынша толассыз нөмірлеуді сақтай отырып, араб цифрларымен нөмірленуі тиіс. Бет нөмірі парақтың төменгі бөлігінің ортасына нүктесіз қойылады.

Титул парағы жалпы нөмірлеуге кіреді. Титулдық парақтағы бет нөмірі қойылмайды.

Жеке парақтарда орналасқан иллюстрациялар мен кестелер магистрлік жобаның жалпы нөмірленуіне кіреді.

А3 форматындағы парақтағы суреттер, кестелер Бір бет ретінде қарастырылады.

Бөлімдердің, кіші бөлімдердің, тармақтардың, тармақшалардың нөмірленуі

Магистрлік жобаның бөлімдерінде барлық жұмыс шегінде араб цифрларымен нүктесіз белгіленген және абзац шегінісінен жазылған реттік нөмірлері болуы тиіс. Кіші бөлімдердің әрбір бөлім шегінде нөмірленуі тиіс. Кіші бөлімнің нөмірі нүктемен бөлінген бөлімнің және кіші бөлімнің нөмірлерінен тұрады. Бөлімше нөмірінің соңында нүкте қойылмайды. Бөлімдер сияқты бөлімдер бір немесе бірнеше тармақтардан тұруы мүмкін.

Егер жобада кіші бөлімдер болмаса, онда ондағы тармақтардың нөмірленуі әрбір бөлімнің шегінде болуы тиіс және тармақтың нөмірі бөлімнің және нүктемен бөлінген тармақтың нөмірлерінен тұруы тиіс. Тармақ нөмірінің соңында нүкте қойылмайды.

Мысал

1 } Түрлері мен негізгі өлшемдері

1.1

1.2 Магистрлік жобаның бірінші бөлімінің тармақтарын нөмірлеу

**1.3 }
}**

2 } Техникалық талаптар

2.1.

2.2 Магистрлік жобаның екінші бөлімінің тармақтарын нөмірлеу

2.3

Егер жобаның кіші бөлімдері болса, онда тармақтардың нөмірленуі кіші бөлім шегінде болуы тиіс және тармақтың нөмірі бөлімнің, кіші бөлімнің және нүктелермен бөлінген тармақтың нөмірлерінен тұруы тиіс, мысалы:

3 } Сынақтар әдістері

3.1 Аппараттар, материалдар мен реактивтер

3.1.1

3.1.2 Магистрлік жобаның үшінші бөлімінің бірінші кіші бөлімінің

3.1.3 тармақтарын нөмірлеу

**3.2 }
}**

3.2 Сынаққа дайындық

3.2.1

3.2.2 Магистрлік жобаның үшінші бөлімінің бірінші кіші бөлімінің

3.2.3 тармақтарын нөмірлеу

Егер бөлім бір кіші бөлімнен тұрса, онда кіші бөлім нөмірленбейді. Егер кіші бөлім бір тармақтан тұрса, онда тармақ нөмірленбейді.

Егер мәтін тек тармақтарға бөлінсе, онда олар бүкіл магистрлік жоба шегінде реттік нөмірлермен нөмірленеді.

Қажет болған жағдайда тармақтар әрбір тармақ шегінде реттік нөмірі болуы тиіс тармақшаларға бөлінуі мүмкін, мысалы: 4.2.1.1, 4.2.1.2 және т. б.

Тармақтардың немесе тармақшалардың ішінде аударымдар келтірілуі мүмкін.

Әрбір санаудың алдында сызықша немесе қажет болған жағдайда құжат мәтінінде санаулардың біріне сілтеме жасау керек, кіші әріп (е, з, й, о, Ч, ь, ы, ь қоспағанда), содан кейін жақша қойылады.

Аударымдарды одан әрі нақтылау үшін араб цифрларын қолдану керек, содан кейін жақша қойылып, жазба мысалда көрсетілгендей шегіністен жасалады.

Мысал

а)

б)

1) _____

2) _____

в) _____

Егер магистрлік жоба екі немесе одан да көп бөліктен тұрса, әр бөліктің өз реттік нөмірі болуы керек. Әрбір бөліктің нөмірін магистрлік жобаның түрін көрсете отырып, титулдық параққа араб цифрларымен қою керек, мысалы, "2-бөлім".

Әрбір құрылымдық элемент жаңа парақтан (парақтан) басталуы керек.

Беттерді нөмірлеу магистрлік жоба және қосымшалар құрамына кіретін жұмыс болуы тиіс өтпелі.

Суреттер

Суреттер (сызбалар, карталар, графиктер, схемалар, компьютерлік басып шығарулар, диаграммалар, фотосуреттер) жоба мәтінінде олар бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастырылуы керек.

Суреттер компьютерлік дизайнда, соның ішінде түрлі-түсті болуы мүмкін.

Барлық суреттерге магистрлік жобада сілтемелер берілуі керек.

Жобада орналастырылатын сызбалар, графиктер, диаграммалар, сызбалар, иллюстрациялар конструкторлық құжаттаманың бірыңғай жүйесінің (КҚБЖ) мемлекеттік стандарттарының талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Компьютерлік басып шығаруды пайдалану арқылы сызбаларды, графиктерді, диаграммаларды, схемаларды орындауға рұқсат етіледі.

Қосымшалардың иллюстрацияларын қоспағанда, иллюстрацияларды араб цифрларымен толассыз нөмірлеу арқылы нөмірлеу керек. "Сурет" сөзі және оның атауы жолдың ортасында орналасқан.

Иллюстрациялардың, қажет болған жағдайда, атауы және түсіндірме деректері (сурет астындағы мәтін) болуы мүмкін. "Сурет" сөзі және оның атауы түсіндірме мәліметтерден кейін орналастырылады және келесідей орналастырылады: 1-сурет-құрылғының бөліктері

Егер сурет бірнеше бетте орналасса, онда суреттің нөмірі мен атауы бірінші параққа (параққа) оның парағын көрсете отырып орналастырылады, келесі беттерде тек сурет пен парақтың нөмірі көрсетіледі. (Мысал: 1 - сурет-аспап бөлшектері, 1-парақ; 1-сурет, 2-парақ)

Иллюстрацияларды бөлім шегінде нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда иллюстрацияның нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген иллюстрацияның реттік нөмірінен тұрады. Мысалы, Сурет 1.1.

Әр қосымшаның суреттері араб цифрларымен жеке нөмірленіп, қосымшаның белгісі цифрының алдында қосылады. Мысалы, Сурет А. 3.

Иллюстрациялар в қосымшасына сәйкес ресімделеді.

Суреттерге сілтеме жасаған кезде жазу керек "...2-суретке сәйкес "нөмірлеу арқылы және"...1.2" суретке сәйкес бөлім шегінде нөмірлеу кезінде.

Кестелер

Кестелер көрсеткіштерді салыстырудың көрнекілігі мен ыңғайлылығы үшін қолданылады. Кестенің атауы оның мазмұнын көрсетуі керек, дәл, қысқа болуы керек. Кестенің атауын сол жақтағы кестенің үстіне, сызықша арқылы нөмірі бар бір жолға шегінсіз қою керек.

Кесте бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналасуы керек.

Барлық кестелерге сілтемелер болуы керек. Сілтеме кезінде "кесте" сөзін оның нөмірін көрсете отырып жазу керек. Жолдар саны көп кестені басқа параққа (бетке) тасымалдауға рұқсат етіледі. Кестенің бір бөлігін басқа параққа(параққа) ауыстырған кезде "кесте" сөзі, оның нөмірі мен атауы кестенің бірінші бөлігінің сол жағында бір рет көрсетіледі, ал басқа бөліктердің үстінде сол жақта "кестенің жалғасы" деген сөздер жазылады және кестенің нөмірі көрсетіледі, мысалы: "1-кестенің жалғасы". Кестені басқа параққа (параққа) ауыстырған кезде тақырып тек оның бірінші бөлігінің үстіне қойылады.

Бағандары көп кестені бөліктерге бөлуге және бір бөлігін екінші беттің астына орналастыруға рұқсат етіледі. Егер кестенің жолдары мен бағандары беттің пішімінен асып кетсе, онда бірінші жағдайда кестенің әр бөлігінде Бас, екінші жағдайда бүйір қайталанатын.

Егер кесте бағанының әртүрлі жолдарында қайталанатын мәтін бір сөзден тұратын болса, онда оны бірінші жазудан кейін тырнақшалармен ауыстыруға жол беріледі; егер екі және одан көп сөзден тұратын болса, онда бірінші қайталау кезінде оны "сол" деген сөздермен, ал бұдан әрі - тырнақшалармен алмастырады. Қайталанатын сандардың, маркалардың, белгілердің, математикалық және химиялық таңбалардың орнына тырнақша қоюға жол берілмейді. Егер кестенің кез-келген жолында Сандық немесе басқа деректер берілмесе, онда олар сызықша қояды.

"№" бағаны реті бойынша, қажет болған жағдайда келтіріледі, қалған жағдайларда – жоқ.

6.6.5 сандық материал, әдетте, кесте түрінде жасалады. Кесте дизайнының мысалы 1-суретте көрсетілген.

Кесте _____ - _____ } _____

Бағандардың тақырыпаты

сандық материал,

Бағандардың тақырыпшалары

--	--	--	--	--	--

Қосымшалар кестелерінен басқа кестелерді араб цифрларымен толассыз нөмірлеу арқылы нөмірлеу керек.

Кестелерді бөлім шегінде нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда кесте нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген кестенің реттік нөмірінен тұрады.

Әр қосымшаның кестелері араб цифрларымен жеке нөмірленеді, мысалы, егер ол В қосымшасында келтірілген болса, "В. 1 кестесі".

Кестенің бағандары мен жолдарының тақырыптары бас әріппен жекеше түрде, ал бағандардың тақырыпшалары кіші әріппен, егер олар тақырыппен бір сөйлем құраса немесе егер олар дербес мәнге ие болса, бас әріппен жазылуы керек. Тақырыптың соңында және подзаголовков кестелер нүкте қоймайды. Сол, оң және төменгі кестелер сызықтармен шектелген. Кестеде мәтіннен кіші қаріп өлшемін қолдануға рұқсат етіледі.

Бүйір жақтарының тақырыптары мен тақырыпшаларын және бағандарды диагональды сызықтармен бөлуге жол берілмейді.

Кестенің жолдарын бөлетін көлденең және тік сызықтар, егер олардың болмауы кестені пайдалануды қиындатпаса, жүргізілмеуге рұқсат етіледі.

График тақырыптары кесте жолдарына параллель жазылады. Қажет болған жағдайда баған тақырыптарының перпендикуляр орналасуына жол беріледі.

Кестенің басын кестенің қалған бөлігінен сызықпен бөлу керек.

Ескертпелер

"Ескерту" сөзі абзацтан бас әріппен басылуы және астын сызылмауы тиіс.

Егер мәтін, кесте немесе графикалық материалдың мазмұнына түсініктемелер немесе анықтамалық мәліметтер қажет болса, ескертулер магистрлік жобада беріледі.

Ескертпелерде талаптар болмауы тиіс.

Ескертулер мәтіндік, графикалық материалдан кейін немесе осы ескертулер жататын кестеде тікелей орналастырылуы тиіс. Егер Ескертпе біреу болса, онда "Ескертпе" деген сөзден кейін сызықша қойылады және Ескертпе бас әріппен басылады. Бір ескерту нөмірленбейді. Бірнеше ескертулер араб цифрларымен нүкте қоймай рет-ретімен нөмірленеді. Кестеге ескерту кестенің соңында кестенің соңын көрсететін сызықтың үстіне қойылады.

Мысал

Ескерту - Жолма-жол жазуларды баспау керек.

Бірнеше ескертпелер реті бойынша араб цифрларымен нөмірленеді.

Мысал

Ескертпелер

1 Жоласты жазулар басылмайды;

2 Құжаттар нотариалды куәландырылады;

3 Ұйым басшысын бекітеді,

Қосымша түсіндіру қажет болған жағдайда ескертпені сілтеме түрінде ресімдеуге рұқсат етіледі. Сілтеме белгісі түсініктеме берілген сөзден, саннан, символдан, сөйлемнен кейін бірден қойылады. Ескерту белгісі жақшасы бар араб цифрларымен сызылған. Сандардың орнына сілтемелерді "*"жұлдызшаларымен орындауға рұқсат етіледі.

Ескерту парақтың соңында шегіністен бастап, мәтіннен сол жақтағы қысқа көлденең сызықпен бөлінеді. Кестеге сілтеме кестенің соңында кестенің соңын көрсететін сызықтың үстіне орналастырылады.

Формулалар мен теңдеулер

Формулалар мен теңдеулер мәтіннен бөлек жолға бөлінуі керек. Әрбір формуланың немесе теңдеудің үстінде және астында кемінде бір бос жол қалуы тиіс. Егер теңдеу бір жолға сыймаса, онда ол тең (=) белгісінен кейін немесе Қосу (+), алу (-), көбейту (x), бөлу (:), немесе басқа математикалық белгілерден кейін ауыстырылуы тиіс, әрі белгі келесі жолдың басында қайталанатын. Формуланы көбейту амалын білдіретін белгіге ауыстырған кезде "x" белгісі қолданылады.

Символдар мен сандық коэффициенттердің мәндерін түсіндіруді формулада берілген ретпен тікелей формуланың астына беру керек.

Формулаларды барлық жұмыс шегінде араб цифрларымен дөңгелек жақшада жолдағы ең оң жақ позицияда реттік нөмірмен нөмірлеу керек.

Мысал

$$A=a:b, \quad (1)$$

$$B=c:e. \quad (2)$$

Бір формуланы - (1) деп білдіреді

Қосымшаларда орналастырылған формулалар әр қосымшаның алдында қосымшаның белгісін қоса отырып, әр қосымшаның шегінде араб цифрларымен жеке нөмірленуі тиіс, мысалы, формула (в.1).

Мәтіндегі формулалардың реттік нөмірлеріне сілтемелер жақшада беріледі. Мысал - ... формулада (1).

Бөлім шегінде формулаларды нөмірлеуге жол беріледі. Бұл жағдайда формула нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген формуланың реттік нөмірінен тұрады, мысалы (3.1).

Математикалық теңдеулерді ұсыну тәртібі формулалармен бірдей.

Сілтемелер

Жұмыста осы Ережелерге, стандарттарға, техникалық шарттарға және басқа құжаттарға сілтемелерге, егер олар тиісті талаптарды толық және бір мәнді анықтаса және құжатты пайдалануда қиындық тудырмаса, рұқсат етіледі.

Құжатқа тұтастай немесе оның бөлімдері мен қосымшаларына, сондай-ақ кестелер мен иллюстрацияларға сілтеме жасау керек. Осы Қағидалардың кіші бөлімдерін, тармақтарын, кестелері мен иллюстрацияларын қоспағанда, кіші бөлімдер мен тармақтарға сілтемелер жасауға жол берілмейді.

Стандарттар мен техникалық шарттарға сілтеме жасау кезінде олардың белгіленуі ғана көрсетіледі, бұл ретте пайдаланылған көздер тізімінде стандарт толық сипатталған жағдайда олардың бекітілген жылын көрсетпеуге жол беріледі.

Пайдаланылған дереккөздерге сілтемелер тік жақшада келтірілуі керек. Сілтемелерді нөмірлеу бөлімдерге бөлінуіне қарамастан, магистрлік жоба мәтіндегі сілтемелерді келтіру тәртібімен араб сандарымен жүргізіледі.

Бір дереккөзге бірнеше рет сілтеме жасаған кезде шаршы жақшада көздің реттік нөмірінен басқа дереккөзден тиісті бет қойылады.

Жеке басылымдарға сілтеме қажет.

Интернет көздеріне сілтемелер қажет.

Анықтамалар, белгілер және қысқартулар

Анықтамалар, белгілер мен қысқартулар тізімі бағанда орналасуы керек. Сол жақта немесе алфавиттік ретпен қысқартулар, шартты белгілер, символдар, физикалық шамалардың бірліктері мен терминдер, оң жақта - олардың толық декодталуы келтірілген.

Пайдаланылған дереккөздер тізімі

Дереккөздер туралы мәліметтер магистрлік жоба мәтініндегі дереккөздерге сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылуы және араб цифрларымен нүктесіз нөмірленуі және абзац шегінісінен басылуы тиіс.

Қосымшалар

Қосымшалар магистрлік жобаның жалғасы ретінде оның келесі парақтарында жасалады

Магистрлік жобаның мәтінінде барлық қосымшаларға сілтемелер берілуі тиіс. Қосымшалар жұмыс мәтінінде оларға сілтеме жасау тәртібімен орналастырылады.

Әр қосымшаны жаңа беттен бастау керек, беттің жоғарғы жағындағы "Қосымша" сөзі, оның белгілері көрсетілген.

Қосымшада мәтінге қатысты симметриялы түрде жеке жолда бас әріппен жазылатын тақырып болуы керек.

Қосымшалар Е, З, Й, О, Ч, Ы, Ъ әріптерін қоспағанда, А-дан бастап орыс алфавитінің бас әріптерімен белгіленеді. "Қосымша" деген сөзден кейін оның реттілігін білдіретін әріп шығады.

І, О әріптерін қоспағанда, қосымшаларды латын әліпбиінің әріптерімен белгілеуге жол беріледі.

Орыс және латын алфавиттерінің әріптері толық пайдаланылған жағдайда қосымшаларды араб цифрларымен белгілеуге жол беріледі.

Егер құжатта бір қосымша болса, ол "А Қосымшасы" деп белгіленеді.

Әрбір қосымшаның мәтіні, қажет болған жағдайда, әрбір қосымшаның шегінде нөмірленетін бөлімдерге, кіші бөлімдерге, тармақтарға, тармақшаларға бөлінуі мүмкін. Нөмірдің алдында осы қосымшаның белгісі қойылады

Қосымшалар магистрлік жобаның қалған бөлігімен ортақ бетті нөмірлеуге ие болуы керек.

Білім алушылардың жазбаша жұмыстарын тексеру үшін *strikeplagiarism* плагиатқа қарсы интернет жүйесінің жұмысын тексеру рәсімі.

Плагиат - мәтінді, идеяларды, гипотезаларды, қорытындыларды, әдістерді, зерттеу нәтижелерін, графиктерді, кодтарды, суреттерді немесе басқа авторлардың жұмыстарын авторға және дереккөзге сілтеме жасамай пайдалану және (немесе) тағайындау, сондай-ақ басқа авторлардан басқа тілден аударылған мәтінді пайдалануды қоса алғанда, сөздер мен сөз тіркестерін мағынасын өзгертпей синонимдік ауыстыра отырып, басқа авторлардың мәтінін пайдалану.

Плагиат рәсімі міндетті түрде магистрлік диссертацияларға өткізіледі. Тексеруді *strikeplagiarism* плагиатқа қарсы интернет жүйесі жүзеге асырады.

Білім алушылардың магистрлік жұмыстарын плагиат пәніне тексеруге жауапты операторлар университет қызметкерлерінен тағайындалады. Университет бойынша операторлар құрамын ҚАЕУ бірінші вице-президенті бекітеді.

Магистрлік диссертацияны ғылыми жетекші тексеріп, тексеруге жіберуі керек және ол операторға doc форматындағы электронды нұсқада қорғауға 20 күн қалғанда плагиаттың бар-жоғын тексеруге жіберуі керек. Тексеру жүргізу мерзімі 2 жұмыс күнінен аспайды.

Тексеру жүргізу үшін диссертацияны тапсыру-қабылдау фактісін оператор "Жазбаша жұмыстарды есепке алу журналына" тиісті жазбаны енгізу арқылы тіркейді.

Жұмысты тексеру нәтижесі-ұқсастық туралы есептер. № 1 ұқсастық коэффициенті (бұдан әрі-КП1) жүйе басқа құжаттарда тапқан қысқа фразалар (5 сөз)

негізінде есептеледі. Тексерілген құжаттың алынған деп танылған бөліктері түстермен ерекшеленеді:

Жасыл – Интернет желісінен табылған көздерден табылған фрагменттер.

Қызыл - өз университетінің де, басқалардың да мәліметтер базасынан табылған фрагменттер,

Сары - "Дабыл", басқа алфавитке жататын таңбаларды, сондай-ақ жосықсыз қарыздардың жасырылуын көрсететін мәтінді бұрмалауды баса көрсетеді.

Плагиат рәсімінен сәтті өту үшін КПП магистрлік жобалары үшін ұқсастық коэффициентінің мәні 50% - дан аспауы тиіс. Тексеру аяқталғаннан кейін жүйе операторы немесе кафедрадағы ғылыми жетекші магистрантты тексеру нәтижелері туралы хабардар етеді. Тексеруден өткен жағдайда тиісті хаттамалар/анықтамалар және ұқсас есептер жұмысқа бекітіледі.

Егер жазбаша жұмысты аяқтау қажет болса, магистрант 3 күнтізбелік күн ішінде жұмысты түзете алады, содан кейін плагиатқа қарсы рәсімнен қайта өтеді. Жазбаша жұмыста плагиат анықталған жағдайда үшінші рет магистрант тексеру рәсімінен ақылы негізде өтеді. Магистрантқа StrikePlagiarism жүйесінде тексеруге 3-тен көп емес әрекет ұсынылады. Егер білім алушы тексеру рәсімінен үшінші рет өтпесе, онда ол қорғауға жіберілмейді.

Қабылдау мен оң бағалаудан кейін магистрлік жұмыс Университет көздерінің ішкі қоймасына түседі. Егер құжат қабылданбаса, құжатты қайта жүктеу функциясы қол жетімді болады. "StrikePlagiarism" жүйесіне жүктеу үшін жазбаша жұмыстарды жинау жүйенің деректер базасын толтыру мақсатында жүзеге асырылады.

Магистрант "StrikePlagiarism" жүйесімен жазбаша жұмыстарды тексеру нәтижелері бойынша ғылыми жетекшінің шешімімен келіспеген жағдайда магистрант апелляция береді, оны бітіруші кафедра құрылған комиссия қарайды. Магистрантқа жазбаша жұмысты өз бетінше орындауға қатысты өз ұстанымын білдіруге мүмкіндік беріледі. Комиссия жұмысқа рецензия жүргізеді және жазбаша жұмысты қорғауға жіберу/жібермеу туралы шешім қабылдайды.

Әрі қарай жұмыс қорғауға жіберіледі; апелляция қанағаттандырылды және магистрлік диссертация қалыпты бақылау процедурасынан өтеді, содан кейін қорғауға жіберіледі. Егер апелляция қанағаттандырылмаса не жұмыс тексерілмесе, қорғау қорытынды аттестаттаудың келесі кезеңіне ауыстырылады.

Ескерту. Академиялық адалдық қағидаларын бұзу магистрантты оқудан шығаруға негіз болып табылады.

Магистрлік жобаны қорғау рәсімі

Магистрлік жобаны қорғау мемлекеттік аттестаттау комиссиясының отырысында мынадай құжаттар болған кезде жүзеге асырылады:

- 1) ғылыми жетекшінің оң пікірі;
- 2) ҚАЕУ журналында (немесе басқа ғылыми журналда) кемінде бір жарияланымда, ғылыми-практикалық конференцияда бір рет сөз сөйлеуде;
- 3) шығарушы кафедраның қорғауға ұсыным беру туралы шешімі (кафедраның кеңейтілген отырысының хаттамасынан үзінді);;
- 4) біліктілігі (ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор немесе магистр дәрежесі) қорғалатын жұмыс бейініне сәйкес келетін, магистрлік жобаның жан-жақты сипаттамасы және тиісті білім беру бағдарламасы бойынша "магистр" дәрежесін беру мүмкіндігі туралы дәлелді қорытынды берілетін рецензенттің пікірі.

Аттестаттау комиссиясына орындалған магистрлік жобаның ғылыми және практикалық құндылығын сипаттайтын басқа да материалдар, анықтамалар немесе ғылыми зерттеу нәтижелерін енгізу актілері, макеттер және сол сияқтылар ұсынылуы мүмкін.

Магистрлік жобаны қорғау аттестаттау комиссиясының кемінде 2/3 мүшелерінің қатысуымен ашық отырысында өткізіледі.

Ғылыми жетекші мен рецензент магистрлік жобаны қорғауға қатысуға міндетті. Ғылыми консультанттар мен рецензенттердің жеке қатысуы мүмкін болмаған жағдайда бітіртуші кафедра олардың бейне-конференция нысанында он-лайн режимде қатысуын ұйымдастыруы тиіс, ал дәлелді себептер бойынша болмаған жағдайда пікірлерді кафедра меңгерушісі оқиды.

Мемлекеттік тілде жазылған магистрлік жоба ұсынылған жағдайда магистранттың өтініші бойынша және отырысқа қатысушы аттестаттау комиссиясы мүшелерінің кемінде үштен екісі мен рецензенттің келісімімен қорғау магистрлік жоба жазылған тілде жүргізілуі мүмкін. Қажет болған жағдайда шығарушы кафедра аударманы қамтамасыз етеді.

Бір магистрлік жобаны қорғау ұзақтығы 40 минуттан аспауы тиіс.

Аттестаттау комиссиясының төрағасы магистрлік жобаны қорғау туралы хабарлайды, тақырыпты, ғылыми жетекшінің және рецензенттің тегін атайды, құжаттардың болуы және олардың белгіленген талаптарға сәйкестігі туралы баяндайды.

Магистрант 10 минуттан аспайтын баяндама жасайды, онда зерттеудің мақсаты мен міндеттерін қысқаша және нақты сипаттайды, жобаның негізгі нәтижелерін баяндайды, қажет болған жағдайда дайындалған үлестірмелі, графикалық, таныстырылымдық материалға жүгіне отырып, қорытындылар мен ұсыныстарды негіздеп дәлелдейді.

Осыдан кейін ғылыми пікірталас басталады. Аттестаттау комиссиясының мүшелері магистрантқа магистрлік жобада, зерттеу әдістерінде қозғалған проблемалар бойынша сұрақтар қояды, эксперименттік жұмыстың нәтижелері мен рәсімін нақтылайды және т. б.

Магистранттың жауаптарынан кейін төраға ғылыми жетекшіге және рецензентке сөз береді немесе олар болмаған жағдайда ғылыми жетекші мен рецензенттің пікірлерін оқиды.

Пікірлерді оқығаннан кейін магистрантқа пікірдегі ескертулерге жауап беру үшін сөз беріледі.

Магистрлік жобаны бағалау кезінде мыналар ескеріледі:

- 1) тақырыптың өзектілігі;
- 2) алынған нәтижелердің жаңалығы;
- 3) жұмыста жаңа технологияларды қолдану;
- 4) әдеби шолудың толықтығы және пайдаланылған дереккөздердің қазіргі заманғы болуы;
- 5) ресімдеудің қойылатын талаптарына сәйкестігі;
- 6) магистрлік жобаны қорғаудағы баяндаманың сапасы (нақтылық, сауаттылық, кәсіби терминдерді пайдалана білу, көрсету материалдарының сапасы және т. б.);
- 7) рецензенттің қорғауы кезінде қойылған сұрақтарға және ескертулеріне жауаптардың дұрыстығы мен толықтығы.

Магистрлік жобаны қорғауды бағалау туралы, сондай-ақ тиісті біліктілік беру туралы шешімдерді аттестаттау комиссиясы отырысқа қатысқан комиссия мүшелерінің жай көпшілік даусымен ашық дауыс беру арқылы қабылдайды.

Бағалау жүргізу кезінде аттестаттау комиссиясының мүшелері мынадай өлшемдерді басшылыққа алуға тиіс:

№ р/р	Құрауыш атауы	Магистрлік жобаны бағалаудың сапалық сипаттамасы
1	2	3
1	Ғылыми дереккөздерді іріктеу және талдау, библиографиялық тізімді құру	<p>1. Қажетті ғылыми дереккөздерге (оның ішінде соңғы 3-5 жылғы) уақтылы және толық көлемде іріктеу және талдау жүргізілді.</p> <p>2. Библиография ғылыми мәселе мен зерттеу тақырыбына сәйкес жасалған.</p> <p>3. Дереккөздерге аналитикалық шолуды қамтитын бірінші (теориялық) тарау дайындалды, теориялық тұжырымдар жасалды.</p>
2	Нақты материалды жинау және бастапқы жіктеу	Нақты материалдың 80% жиналды, бастапқы жіктеу жасалды.
3	Нақты материалды талдау, тәжірибелік (зерттеу) тарауды дайындау	Барлық нақты материалға уақытылы және толық көлемде талдау жүргізілді (100% көлемінде), зерттеу тарауы жазылды, қорытындылар жасалды.
4	Кіріспе, қорытындыны жазу.	<p>1. Қажетті құрылымдық элементтерді қамтитын кіріспе жазылған.</p> <p>2. Қорытынды жоба бойынша негізгі қорытындыларды қамтиды.</p>
5	Жобаның мазмұны	<p>1. Мазмұны зерттеу тақырыбына сәйкес келеді, өзектілігі, жаңалығы және практикалық маңыздылығы, зерттеу әдістерін дұрыс таңдау, талдаудың мұқияттығы, мәселенің мәніне ену және т. б.</p> <p>2. Жалпы жұмыс өзекті, мақсатқа жетті, автор терминологиялық аппаратқа, талдау әдістемесіне ие, алайда нақты материалды зерттеуде, мәселелерді шешуде және т. б. қателіктер бар.</p>
6	Жобаның таныстырылымы	Сөйлеу теориялық тұрғыдан сауатты, автор жұмыстың мазмұнын қисынды және дәлелді түрде ұсынды, оның мазмұны мен проблемаларын тұтастай басшылыққа алды, зерттеу тақырыбын біледі, заманауи терминологияны біледі, қойылған барлық сұрақтарға нақты және дұрыс жауап береді.

7	Жобаны апробациялау	<p>1. Патенттің, енгізу туралы актінің болуы, конкурстық жобаларға қатысу, шаруашылық шарт тақырыптарын әзірлеуге қатысу, конференция жұмысына, оның ішінде шетелдік конференцияға қатысу, ғылыми журналда, оның ішінде шетелдік журналда жариялау.</p> <p>2. Мақалалардың болуы, конференцияларға қатысу, тәжірибелік құндылығы, докторлық диссертацияда тақырыпты одан әрі дамыту және нәтижелерді әлеуетті енгізу мүмкіндігі.</p>
---	---------------------	--

Аттестаттау комиссиясының хатшысы әрбір магистрантқа белгіленген нысан бойынша хаттамалар толтырады.

Хаттамаларға отырысқа қатысқан аттестаттау комиссиясының төрағасы мен мүшелері қол қояды.

Магистрлік жобаны қорғау нәтижелері олар өткізілген күні жарияланады.

Қорғаудан сәтті өткен соң шығарушы кафедра магистрлік жобаны, магистрлік жобаға пікір мен рецензияны, ғылыми еңбектерінің тізімін, ҚАЕУ-де қолданыстағы "Плагиатқа қарсы" жүйеден өту туралы анықтаманы, магистрлік жобаны қорғау хаттамаларын және тиісті дәрежені беруді университет мұрағатына тапсырады.